

[N. Chr. Christensen.]

sådan at bladene kan få kompensation herfor. Jeg gør opmærksom på, at hvis denne forhøjelse sammen med de andre store forhøjelser, der er sket i år, dels gennem stigning på avispapir, dels gennem lønninger, gennemføres, så vil en meget, meget stor del af de mindre blade her i landet komme i vanskeligheder.

Den højtærede minister har fremhævet, at det koster postvæsenet penge at udbringe aviser. Men kan man nu på denne måde rive en enkelt gren af postvæsenet ud af et samlet hele og regne ud, hvor meget eller hvor lidt denne gren koster? Ja, det kan man måske gøre i nogen grad, men jeg vil hævde, at man ikke kan gøre det helt og fuldt. Postudbringning er også en samfundsfunktion. Landposten skal sin rute igennem hver dag, og hvis bladene går over til andre distribueringsformer, fordi det bliver for dyrt med postvæsenet — det er jo, hvad der i høj grad er sket for de store hovedstadsblades og de store provinsblades vedkommende — hvor bliver så forretningen for postvæsenet af? Man har stadig landposten, der skal gå sin rute igennem, og som måske, hvis avisudbringningen bliver for dyr, kommer til at gå uden aviser på store dele af disse ruter.

Når denne forhøjelse motiveres med, at postvæsenets økonomi er ved at være truet, og at der skal fremskaffes penge til statskassen, er det naturligvis et spørgsmål, der må tages op til behandling og undersøgelse. Men vi har vel også lov at spørge, om det ikke kan skyldes andre årsager. Skyldes det ikke f. eks., at postvæsenet i altfor ringe grad har taget rationaliseringsmetoder i brug? Endnu er det sådan mange steder, at landposten er henvist til at gå på sine ben. Cyklen fik han jo næppe nok lov at foretage det rent skattemæssige fradrag for, og der står ikke noget i postloven om, at han må anvende knallert eller motorcykle. Man ved tværtimod, at der er modstand imod, at disse mere moderne befordringsmidler bliver bragt i anvendelse. Jeg synes, man skulle se lidt på det.

Postbesørgelsen har efter vor opfattelse en slagside i provinsens disfavør. En morgenavis fra hovedstaden kan udbringes de fleste steder i landet samme dag, den udkommer. Det har vi, der bor i provinsen,

ikke noget imod, men vi har noget imod, at en provinsavis, der trykkes over middag, i mange tilfælde først kommer ud dagen efter ved 15-tiden, altså bliver forsinket hele 24 timer, inden den når fra trykkeriet ud til abonnenten. Det skyldes postvæsenets gammeldags arbejdsform, jeg kalder den oldnordisk. Hvis der var sikret provinspressen og læserne af provinsaviserne en ordentlig service, kunne der være mening i at betale noget mere derfor.

Det er altså ikke her, den højtærede minister skal tage fat med at pålægge større byrder — medmindre ministeren alvorligt vil tage sig af, at postvæsenet på dette område forbedres. Jeg vil håbe, at vi i det udvalg, der bliver nedsat vedrørende denne sag, kan få oplysning om, hvad det vil koste at gennemføre en modernisering og rationalisering her. Om der skal en regulering til af de nugældende takster også under den nuværende forældede postbesørgelse, må vi naturligvis se på i udvalget, men jeg kan ikke tilbageholde den bemærkning, at lovforslagets bestemmelser først og fremmest går ud over provinspressen, som er dårligere behandlet af postvæsenet end de andre blade. Det kan ikke være rimeligt, og venstre kan ikke bidrage til, at en så ulige og uretfærdig behandling opretholdes.

Den højtærede minister siger i sin skriftlige fremsættelse, at når aviserne omdeles ved tarifføllet arbejdskraft, bliver betalingen mere end dobbelt så stor som det beløb, post- og telegrafvæsenet kan afsætte til omdeling af dagbladene. Jeg har undersøgt forholdet, og det viser sig, at efter lovforslaget skulle postvæsenets indtægt ved udbringningen af en større provinsavis stige fra 2 kr. 52 øre kvartalet til 4 kr., altså med ca. 1½ kr. Udbringningen pr. bud koster efter den sidste lønregulering en provinsavis 3 kr., men jeg må tilføje, at budet har intet med opkrævning at gøre, så ved en sammenligning med postudbringningen skal der trækkes 50 øre fra de 4 kr. Det hører altså ingen steder hjemme at sige, at bladene betaler dobbelt så meget for privat distribuering som for udbringning gennem postvæsenet.

Jeg vil slutte med at sige, at dette lovforslag efter vor opfattelse har iøjnespringende mangler. Det kan formentlig ikke